

Dr hab. Mirosław Mikicin
Międzywydziałowe Laboratorium
Neuropsychofizjologii
Akademia Wychowania Fizycznego
Józefa Piłsudskiego w Warszawie

Warszawa, 18.05.2022.

Recenzja

pracy doktorskiej magister Agnieszki Kmieciak

pt. **„Lęk oraz pewność siebie a poziom zaangażowania w czynności sportowe zawodniczek piłki nożnej ekstraklasy”**

napisanej w Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach pod kierunkiem promotora dr. hab. Janusza Szopy, prof. AWF Katowice i promotora pomocniczego dr. hab. Damiana Grabowskiego, SWPS Katowice

W rozprawie zawarto 5 rozdziałów: psychologiczne korelaty osiągnięć sportowych (stanowiący wprowadzenie do tematyki badań), materiał i metody (przedstawiający metodologię badań), wyniki analizy statystycznej, dyskusję oraz wnioski. Praca rozpoczyna się wstępem i kończy spisem tabel i rysunków, piśmiennictwem i streszczeniem. Uzupełnieniem pracy jest aneks zawierający kwestionariusze i skale obserwacyjne. Praca liczy łącznie z aneksem 104 strony, na których znalazły się wszystkie zgodne ze spisem treści rozdziały. Piśmiennictwo obejmuje 213 pozycji literatury oraz 3 strony www. Spis tabel i rysunków potwierdza zamieszczone w tekście pracy 22 tabele i 6 rysunków.

Wstęp został potraktowany nieco lapidarnie i duża jego część odbiega od tematu pracy. Doktorantka wprowadza do podejmowanego w pracy zagadnienia naukowego dopiero w ostatnich akapitach. Podkreśla jednak, że zarówno pewność siebie jak i lęk może mieć pozytywny lub destrukcyjny charakter i może determinować poziom wykonania zadania sportowego. Nie przedstawia natomiast zarysu struktury pracy.

Pierwszy rozdział Doktorantka poświęca „psychologicznym korelatom osiągnięć sportowych”. Autorka rozprawy doktorskiej bardzo szeroko potraktowała temperament oraz specyfikę lęku, pewności siebie i poczucie skuteczności jednostki z naciskiem na

współzawodnictwo i osiągnięcia sportowe. Warto zauważyć, że autorka cytuje znaczną liczbę prac naukowych, które po wnikliwej lekturze, wskazują na duże zróżnicowanie i złożoność związków między lękiem, pewnością siebie a poziomem zaangażowania.

W rozdziale drugim Doktorantka przedstawiła cel badań, pytania i hipotezy badawcze, opis materiału, metody, techniki i narzędzia badawcze oraz metody statystyczne i właściwości psychometryczne narzędzi pomiaru. Celem głównym pracy było „określenie zależności pomiędzy pewnością a poziomem zaangażowania w wykonanie czynności sportowych zawodniczek piłki nożnej oraz zależności pomiędzy poziomem lęku a poziomem zaangażowania w wykonanie czynności sportowych zawodniczek piłki nożnej ekstraklasy klubów działających na terenie województwa śląskiego”. W dalszej kolejności zostały postawione trzy szczegółowe pytania badawcze oraz odpowiadające im hipotezy. Postawione pytania i hipotezy nie budzą wątpliwości, są jasno sformułowane, jednoznacznie charakteryzują kierunek poszukiwań. Jednak z obowiązku recenzenta muszę zwrócić uwagę na pewne nieprawidłowości, mianowicie brakuje tu przesłanek do postawionych hipotez oraz to, że cel pracy nie uwzględnia analizy osiągnięć, co jest zawarte zarówno w 1. i 2. pytaniu badawczym jak i w 1. i 2. hipotezie. Ponadto wśród wielu narzędzi badawczych (kwestionariuszy i skal obserwacyjnych) autorka rozprawy również nie uwzględniła narzędzia do badania osiągnięć, co z kolei uniemożliwi pełną odpowiedź na postawione pytania i weryfikację hipotez, zatem pytania i hipotezy nie są precyzyjnie podporządkowane celom badań.

Rozdział trzeci Doktorantka poświęciła weryfikacji pytań i hipotez badawczych. Pokazała w nim analizy współzależności za pomocą współczynników korelacji Pearsona i Spearmana ujawniające siłę związku pomiędzy lękiem, pewnością siebie, poziomem zaangażowania i poczuciem skuteczności zawodniczek piłki nożnej. Pokazała ona również wyniki dwuczynnikowej analizy wariancji dla lęku, pewności siebie i poziomu zaangażowania. Niestety, jak można się było spodziewać, zabrakło w nim analiz dotyczących osiągnięć sportowych.

W dyskusji (rozdział czwarty) Doktorantka odniosła się do uzyskanych wyników własnych badań, interpretując je w odniesieniu do wyników innych badaczy. Pisze ona, że „zastosowane w toku badań narzędzia pozwalają efektywnie opisać zjawisko lęku, pewności siebie i poziomu zaangażowania w odniesieniu do sukcesu sportowego”.

Jednak jako recenzent, czuję się w obowiązku zauważyć, że odniesienie uzyskanych wyników badań, przeprowadzonych przez autorkę rozprawy doktorskiej, do sukcesów czy osiągnięć sportowych bez przeprowadzenia badań i analiz wyników sportowych wydaje się nieuprawnione.

Na zakończenie (rozdział 5) Doktorantka sformułowała siedem wniosków oznajmiając potwierdzenie postawionych hipotez badawczych dotyczących zależności pomiędzy poziomem lęku, pewnością siebie i poziomem zaangażowania piłkarek nożnych. Jednak chcę i w tym miejscu jeszcze raz podkreślić, że stwierdzenie: „zostały potwierdzone hipotezy wskazujące na istnienie zależności pomiędzy poziomem lęku i pewnością siebie a osiągnięciami sportowymi” wydaje się nieuzasadnione, ponieważ brakuje w pracy badań, wyników i analizy osiągnięć sportowych.

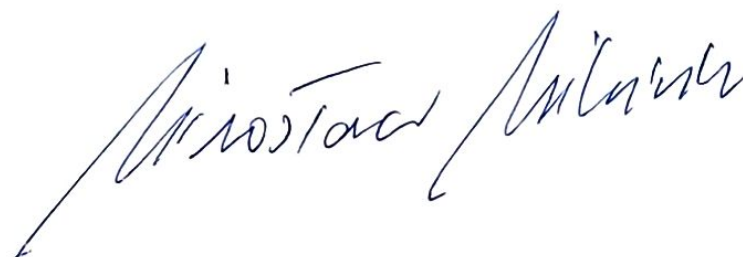
Tytuł pracy odpowiada treściom w niej zawartym (poza wspomnianymi wyżej uchybieniami) i daje potencjalnemu czytelnikowi wskazówkę, jakiego obszaru eksploracji naukowej dotyczy rozprawa. Cel pracy, pytania i hipotezy badawcze są jasno sprecyzowane, choć jak już wspomniałem wyżej, brakuje spójności w odniesieniu do osiągnięć sportowych. Wyniki badań empirycznych stanowią istotną część pracy. Kolejność podrozdziałów jest przemyślana. Konstrukcja tabel jest przejrzysta i czytelna, co ułatwia analizę materiału badawczego, a rysunki stanowią jasną ilustrację uzyskanych wyników badań. Podjęta problematyka badawcza oraz uzyskane rezultaty są ważne a ich znaczenie dla nauk o kulturze fizycznej i dla praktyki sportowej jest korzystne. Praca jest napisana poprawnym, rzeczowym językiem, z małymi wyjątkami bez większych uchybień stylistycznych. Autorka prawidłowo stosuje terminologię naukową. Pojawiły się niestety w pracy drobne językowo-stylistyczne niedopatrzenia, jednak nie wpływają one znacząco na ocenę dysertacji. Źródła stanowią bardzo mocną stronę pracy, są dobrze dobrane i wykorzystane prawidłowo. Na uwagę zwraca znaczna liczba pozycji piśmiennictwa. Szczególnie należy docenić wykorzystanie artykułów w recenzowanych czasopismach naukowych. Piśmiennictwo jest aktualne, w większości z ostatnich 10 lat. Doktorantka wykorzystwała liczne kwestionariusze, co zostało szeroko i przystępnie opisane w sekcji „Metody”. Generalnie układ pracy i struktura podziału treści nie budzą większych zastrzeżeń i są typowe dla prac naukowych w dyscyplinie nauk o kulturze fizycznej. Warto podkreślić niezwykle skrupulatne i wnikliwe podejście Doktorantki do interpretacji wyników badań.

Bardzo interesująca jest też dyskusja badań własnych w odniesieniu do badań innych autorów. Wyniki badań uzyskane przez Doktorantkę nie zawsze mogły być dyskutowane z doniesieniami innych autorów (m.in. z uwagi na różnice w metodologii badań) jednak i tutaj Doktorantka sobie poradziła dokonując własnej interpretacji.

Wniosek końcowy

Powierzona mi do recenzji dysertacja doktorska to monografia oryginalna, naukowo uzasadniona i praktycznie przydatna. Przytoczone wyżej uwagi nie umniejszają niewątpliwej wartości dysertacji doktorskiej magister Agnieszki Kmiecik. W moim przekonaniu praca doktorska magister Agnieszki Kmiecik odpowiada wymaganiom określonym w art. 187 ust.1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2022 poz. 574), co kwalifikuje Doktorantkę do nadania stopnia naukowego doktora w dyscyplinie nauk o kulturze fizycznej.

Wnoszę zatem do Wysokiej Rady Wydziału Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki o dopuszczenie magister Agnieszki Kmiecik do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

A handwritten signature in black ink, reading "Piotr Maciejowski". The signature is written in a cursive, flowing style.